

Simon Wiesenthal: Falešný "lovec nacistů"

Mark Weber

Institute for Historical Review

Simon Wiesenthal: Falešný 'lovec nacistů'

Mark Weber

Institute for Historical Review

Předmluva

Simon Wiesenthal vyhledával ze svého vídeňského „Židovského dokumentačního centra“ víc než 40 roků stovky „nacistických zločinců“. Za svou práci nejnámějšího světového „lovce nacistů“ dostal několik čestných doktorátů a množství vyznamenání včetně nejvyššího německého vyznamenání. Během oficiální slavnosti v Bílém domě v srpnu 1980 mu předal prezident Carter se slzami v očích zvláštní zlatou medaili udělenou kongresem. Prezident Reagan ho v listopadu 1988 vyzdvihl jako jednoho z „opravdových hrdinů“ 20. století.

Tato žijící legenda byla v jistých náznacích vykreslena dnes už nežijícím Laurencem Olivierem ve fantasy filmu z roku 1978 „Chlapci z Brazílie“ a Benem Kingsleyem ve filmu HBO „Vrazi mezi námi : příběh Simona Wiesenthala“ z roku 1989. Je po něm pojmenována jedna z nejprominentnějších organizací pro památku holocaustu - The Simon Wiesenthal Center of Los Angeles.

Wiesenthalova pověst morální autority je nezasloužená. Muž, jehož *The Washington Post* nazval „mstícím se andělem holocaustu“ (1), má málo známý, ale zato dobře zdokumentovaný záznam neúcty vůči pravdě. Lhal ohledně svých válečných zkušeností, přikrášloval své poválečné úspěchy v „lovu nacistů“ a rozšiřoval podlé lži o údajných německých zvěrstvech.

Různé verze

Szymon (Simon) Wiesenthal se narodil 31. prosince 1908 v Buczaczu, v městě haličské provincie (dnešní Bukač na Ukrajině), na tehdejší okraji Rakousko-Uherské monarchie. Jeho otec byl prosperující obchodník s cukrem.

V rozporu s tím, co o něm bylo napsáno, Wiesenthalova činnost během válečných let německé okupace zůstává nejasná. Ve třech různých výpovědích podal rozporuplné verze svých válečných aktivit. První svědectví podal pod přísahou během dvoudenního vyšetřování, které v květnu 1948 provedla oficiální norimberská komise USA pro válečné zločiny. (2) Druhá verze je souhrnem jeho života, který byl součástí „Aplikace pro pomoc“ Mezinárodní komise pro pomoc utečencům“ z ledna 1949 (3) a třetí verze byla popsána v jeho autobiografii „Vrahové mezi námi“, jež byla prvně publikována v roce 1967. (4)

Sovětský inženýr nebo tovární mechanik ?

Při svém výslechu v roce 1948 Wiesenthal uvedl, že „v letech 1939 až 1941“ byl hlavním sovětským inženýrem pracujícím ve Lvově a Oděse. (5) Shodně s tím uvedl ve svém prohlášení z roku 1949, že od prosince 1939 až do dubna 1940 pracoval jako architekt černomořského přístavu v Oděse. Ale podle jeho autobiografie strávil období mezi polovinou září 1939 až červnem 1941 v Sověty ovládaném Lvově, kde pracoval jako „mechanik v továrně na postelové pružiny.“ (6)

„Relativní svoboda“

Když v červnu 1941 Němci převzali kontrolu nad Haličem, Wiesenthal byl na čas internován v koncentračním táboře Janowska poblíž Lvova, odkud byl několik měsíců poté přesunut do tábora spojeného s opravářskými pracemi (OAW) Ostbahn ve Lvově v Německem spravované části Polska. Wiesenthal ve svojí autobiografii uvedl, že tam pracoval jako „technik a projektant“, že s ním bylo zacházeno víceméně dobře, a že jeho přímý nadřízený byl „tajný antifašista“, který mu dokonce dovolil vlastnit dvě pistole. Wiesenthal měl svou vlastní kancelář v „malé dřevěné boudě“, těšil se „relativní svobodě a bylo mu umožněno vycházet mimo plot.“ (7)

Partizánský bojovník ?

Další část Wiesenthalova života – od října 1943 do června 1944 – je nejtemnější a jeho verze z tohoto období jsou protichůdné. Během svého výslechu v roce 1948 uvedl, že utekl ze Lvovského tábora Janowska a přidal se k „partizánské skupině, která operovala v oblasti Tarnopol-Kamenopodolsk.“ (8) Wiesenthal uvedl : „Byl jsem partyzánem od 6.října 1943 až do poloviny února 1944,“ a prohlásil, že jeho jednotka bojovala proti ukrajinským silám – divizi SS Galicia a nezávislé dobrovolnické UPA. (9)

Wiesenthal uvedl, že získal hodnost poručíka a pak majora, a byl zodpovědný za budování bunkrů a zákopů. I když to výslovně neuvedl, naznačil, že tato (údajná) partizánská jednotka byla součástí Armii Ludowej, polské komunistické bojové složky, založené a kontrolované Sověty. (10)

Uvedl, že spolu s dalšími partyzány pronikl v únoru 1944 do Lvova, kde byli „ukryti přáteli z Armie Ludowej.“ 13.června 1944 byla jeho skupina zajata německou tajnou policií (i když byli židovští partyzáni nalezeni v úkrytech často na místě střelení, Wiesenthal uvedl, že byl nějakým způsobem ušetřen). Skoro podobnou verzi podává Wiesenthal ve svém prohlášení z roku 1949. Uvedl, že na začátku října 1943 utekl z internace a pak „bojoval proti Němcům jako partyzán v lese“ 8 měsíců – od 2.října 1943 do března 1944. Pak byl od března do června 1944 „ve Lvovském úkrytu“.

Ve svojí autobiografii z roku 1967 vypráví Wiesenthal úplně jiný příběh. Udává, že po útěku z Ostbahn 2.října 1943 žil ukrytý v domech různých přátel až do 13.června 1944, kdy byl objeven německou a polskou tajnou policií a vrácen do koncentračního tábora. Nemluví o žádných partyzánech ani partyzánské činnosti. (11)

Podle své výpovědi z roku 1948 a autobiografie z roku 1967 se 15.června 1944 pokusil spáchat sebevraždu podřezáním žil. Život mu však zachránili němečtí SS lékaři a léčil se v nemocnici SS (12). Na čas zůstal ve Lvovském koncentračním táboře s „dvojnásobnými porcemi“ jídla a potom, jak uvádí ve své autobiografii, byl přemístěn do různých pracovních táborů. Zbývající chaotické měsíce prožil v různých pracovních táborech až do svého osvobození americkými jednotkami v rakouském Mauthausenu 5.května 1945. (13)

Vymyslel si Wiesenthal svou minulost hrdinného partyzána ? Anebo se později snažil zatlačit do pozadí svůj záznam komunistického bojovníka ? Anebo je pravda úplně jiná – a příliš hanebná na to, aby se dala přiznat ?

„Nacistický agent“ ?

Pracoval Wiesenthal dobrovolně pro své utlačovatele ? To bylo obvinění, které vznesl bývalý rakouský kancléř Bruno Kreisky, sám židovského původu, dlouholetý vůdce Socialistické strany. Během interview se zahraničním novináři v roce 1975 Kreisky obvinil Wiesenthala z používání „mafiašských metod“, odmítl jeho přetvářku jako „morální autority“ a naznačil, že Wiesenthal byl agent německých úřadů. Některé z jeho poznámek, které byly vydány v rakouském magazínu Profil, zněly : (14)

„Opravdu znám pana Wiesenthala jen z tajných zpráv, a ty jsou velmi špatné, velmi odporné. Říkám to jako federální kancléř... A říkám, že pan Wiesenthal měl odlišný vztah ke gestapu, než jaký jsem měl já. Ano, a to se dá dokázat. Nemůžu (teď) říct víc. Všechno ostatní řeknu u soudu.

Můj vztah s gestapem není dvojsmyslný. Byl jsem jeho zajatcem, vězněm a byl jsem vězněný. Jeho vztah byl dost odlišný a můžu říct, že se to ukáže. Co už jsem uvedl je dost špatné. On se ale nemůže očistit mým obviněním z nactiutrhaní v tisku, jak si možná přeje. Není to tak jednoduché, protože to znamená velký soudní případ... Člověk jako on nemá právo předstírat, že je morální autoritou. To je to, co říkám. Nemá právo...

Člověk, který podle mě je agentem, ano, to je pravda, a který používá mafiašské metody... Takový člověk musí jít...

Není žádným gentlemanem a říkám, abych to objasnil, nestane se morální autoritou, protože jí není... Neměl by předstírat, že je morální autoritou...

Říkám, že pan Wiesenthal žil v té době v nacistické sféře vlivu bez toho, že by byl pronásledovaný. Správně ? A žil otevřeně bez pronásledování, že ? A víte, pokud víte, co se dělo, že nikdo by takhle neriskoval.

Nebyl „ponorkou“, tj. v úkrytu, ale místo toho byl úplně otevřený bez omezení nebo dokonce rizika perzekuce. Myslím si, že toho je dost. Existovalo množství příležitostí být agentem. Nemusel být agentem gestapa. Bylo mnoho dalších služeb.“

Jako odpověď na tato zdrcující slova Wiesenthal zkusil začít soudní spor proti kancléři. Nakonec však oba od hlavního procesu ustoupili.

Mauthausenské mýty

Dřív než se proslavil jako „lovec nacistů“, zviditelnil se jako propagandista. V roce 1946 Wiesenthal publikoval KZ Mauthausen, 85 stránkovou práci, která se skládá především z jeho vlastních amatérských náčrtů, které měly reprezentovat hrůzy koncentračního tábora Mauthausen. Jedna kresba ukazovala tři vězně, kteří byli přivázáni ke kůlu a brutálně zavražděni Němci. (15)

Tato kresba je úplně falešná, byla okopírovaná – s určitými změnami – z fotografií, které byly uveřejněny magazínem Life v roce 1945, a které zaznamenávaly akci popravčí čtyř v prosinci 1944 – popravu tří německých vojáků, kteří byli chyceni při špionáži za liniemi během „bitvy o výběžek“ (16). Zdroj Wiesenthalovy kresby je zjevný pro každého, kdo ji porovná

s fotografiemi v magazínu Life. (17) (Tato kresba a fotka je v knize *Osvětím – fakta versus fikce*, zveřejněné také na internetových stránkách NSEC, pozn.přek.)

Nevěrohodný charakter této knihy také ukazuje Wiesenthalovo obsažné citování údajného „přiznání na smrtelné posteli“ velitele Mauthausenu Franze Ziereise, podle kterého byly v nedalekém táboře Hartheim zplynovány 4 miliony lidí oxidem uhelnatým. (18) Toto tvrzení je úplně absurdní a žádný seriózní historik holocaustu ho neakceptuje. (19) Podle přiznání Ziereise, citovaného Wiesenthalem, Němci také údajně zavraždili dalších 10 milionů lidí v Polsku, Litvě a Lotyšsku. (20) Ve skutečnosti bylo toto „přiznání“ vynuceno mučením. (21)

Wiesenthal mnoho let ohledně Mauthausenu stále lhal. V interview pro deník USA Today v roce 1983 řekl o svých zkušenostech z Mauthausenu : „Byl jsem jedním ze 34 přeživších vězňů ze 150 tisíc, kteří tam byli posláni.“ (22) To je otevřená lež. Roky zřejmě nebyly vůči Wiesenthalově myslí shovívavé, protože ve své vlastní autobiografii napsal, že „skoro 3000 vězňů zemřelo v Mauthausenu poté, co nás Američané 5.května 1945 osvobodili.“ (23) Další bývalá vězeňkyně, Evelyn Le Chene, uvedla ve své standardní práci o Mauthausenu, že v něm při osvobození tábora v květnu 1945 bylo 64 tisíc vězňů. (24) A podle Encyclopaedia Judaica přežilo internaci v mauthausenském komplexu minimálně 212 tisíc vězňů. (25)

Po válce Wiesenthal pracoval pro americký OSS (předchůdce CIA) a kontrarozvědku US Army (CIC). Také byl místopředsedou Židovského ústředního výboru v americké okupační zóně Rakouska. (26)

„Lidské mýdlo“

Wiesenthal dal do oběhu a posvětil jedno z nejhanlivějších tvrzení holocaustu, tvrzení že Němci vyráběli mýdlo z mrtvol zavražděných Židů. Podle této pověsti písmena „RIF“ na kusech mýdel znamenala zkratku pro „čistý židovský tuk“ (Rein judisches Fett). Ve skutečnosti tyto iniciály znamenaly zkratku pro „Reichsstelle für Industrielle Fettversorgung“ (Státní úřad pro poskytování průmyslového tuku). (27)

Wiesenthal propagoval legendu o „lidském mýdle“ v článcích publikovaných roku 1946 v novinách rakouské židovské komunity Der Neue Weg (Nová cesta). V článku nazvaném „RIF“ uvedl : „Strašná slova ‚transport na mýdlo‘ se poprvé objevila na konci roku 1942. Bylo to v (polském) Generálním governmentu a továrna se nacházela v Haliči v Belzecu. Od dubna 1942 do května 1943 bylo v této továrně použito 900 tisíc Židů jako surovina.“ Poté, co byly mrtvoly přeměněny na různé suroviny, Wiesenthal psal : „Zbytek, zbylý tuk, byl použitý na výrobu mýdla.“

Pak pokračoval : „Po roce 1942 lidé v Generálním governmentu dobře věděli, co znamená mýdlo RIF. Civilizovaný svět by nevěřil, jakou radost působilo nacistům a jejich ženám v Generálním governmentu pomýšlení na toto mýdlo. V každém kusu mýdla viděli Žida, který tam byl magicky vložený, a takto mu bylo zabráněno stát se druhým Freudem, Ehrlichem nebo Einsteinem.“ (28)

V dalším článku vydaném roku 1946, nazvaném „Belzecká továrna na mýdlo“ Wiesenthal udával, že masy Židů byly zavražděny ve sprchách napojených na elektrický rozvod : (29)

Lidé stlačeni do kupy a vedení SS, Litevci a Ukrajinci, prochází otevřenými dveřmi do „sprchy“. Najednou se do ní vešlo 500 osob. Podlaha „sprchy“ byla zhotovená z kovu a ze stropu visely hlavice sprch. Když byla místnost plná, SS zapojili do podlahy 5000 V proud. V tutéž chvíli začala téct ze sprch voda. Krátký výkřik a poprava byla dokončená. Hlavní SS lékař jménem

Schmidt se přes malý průzor přesvědčil, že oběti jsou mrtvé. Otevřely se další dveře, „komando pro mrtvolky“ vešlo a mrtvé rychle vynosilo. Místnost byla připravená na várku dalších 500 osob.

Dnes žádný seriózní historik neakceptuje příběhy o tom, že mrtvolky Židů byly používány na výrobu mýdla nebo o tom, že Židé byli zabíjeni v Belzecu (či někde jinde) pomocí elektrického proudu.

Wiesenthalova představivost o historii není limitována jen na 20.století. Ve své knize z roku 1973 nazvané „Plavby naděje“ tvrdil, že Krištof Kolumbus byl tajný Žid, a že jeho cesta na západní polokouli v roce 1492 byla ve skutečnosti hledáním nové domoviny pro evropské Židy. (30)

Wiesenthal se, samozřejmě, ne vždy mýlí. V roce 1975 a znovu v roce 1993 otevřeně uznal, že „na německém území neexistovaly žádné vyhlazovací tábory.“ (31) Implicitně tak uznal, že tvrzení poválečného Norimberského tribunálu a jiných, že Buchenwald, Dachau a další tábory v Německu byly „vyhlazovacími tábory“, nejsou pravdivá.

Výmysly o Eichmannovi

Během víc než 40 roků „lovení nacistů“ je Wiesenthalova úloha ve vypátrání a zajištění Adolfa Eichmanna často považována za jeho největší úspěch. (32) (Eichmann vedl během 2.světové války oddělení SS pro židovské záležitosti. Byl unesen izraelskými agenty z Argentiny v květnu 1960 a oběšen v Jeruzalému po procesu, který vzbudil celosvětovou pozornost médií.)

Ale Isser Harel, izraelský důstojník, který vedl tým, jenž unesl Eichmanna, jednoznačně prohlásil, že Wiesenthal neměl „absolutně nic společného se zajištěním“. (Harel je bývalý šéf Mossadu a Shin Bet, izraelských bezpečnostních agentur). (33)

Wiesenthal nejen že neměl „žádnou úlohu“ na dopadení Eichmanna, řekl Harel, ale ve skutečnosti ohrozil celou operaci. Ve 278 stránkovém rukopisu Harel pečlivě vyvrátil každé Wiesenthalovo tvrzení o jeho údajné úloze v identifikování a zajištění Eichmanna. Tvrzení Wiesenthala a jeho mnoha přátel o jeho údajně klíčové roli v identifikování a zajištění bývalého důstojníka SS, řekl Harel, nemají žádný reálný základ. Mnoho tvrzení a událostí popsanych ve dvou Wiesenthalových knihách, řekl izraelský důstojník, jsou „úplné výmysly.“ (34)

„Wiesenthalovy zprávy a prohlášení z té doby bezpochyby dokazují, že o Eichmannově pobytu neměl ani potuchy,“ řekl Harel. (35) (Například těsně před Eichmannovým dopadením v Argentině Wiesenthal tvrdil, že místem jeho pobytu je Japonsko a Saudská Arábie.). (36)

Charakterizující Wiesenthala jako zjevného oportunistu, Harel shrnul své vyjádření : „Všechny informace poskytnuté Wiesenthalem před operací Eichmann byly úplně bezcenné a někdy dokonce zavádějící a negativní hodnoty.“ (37)

Bezohledné obvinění v případě Walus

Jeden z nejokázalejších Wiesenthalových případů se týkal obyvatele Chicaga polského původu jménem Frank Walus. V dopise z 10. prosince 1974 Wiesenthal tvrdil, že Walus během války „udával Židy gestapu“ v polských obcích Czestochowa a Kielce. Tento dopis podnítil vládní vyšetřování a legální proceduru. (38) The Washington Post se případem zabíral v roce 1981 v článku nazvaném „Nacista, kterým nikdy nebyl : Jak pronásledování soudem, tiskem a vyšetřovateli udělalo z nevinného člověka válečného zločince“. Obsáhlý článek, jehož copyright

patří American Bar Association, udává : (39)

V lednu 1977 vláda USA obvinila obyvatele Chicaga jménem Frank Walus ze spáchání krutostí v Polsku během 2.světové války.

V následujících letech se tento tovární dělník v důchodu zadlužil, aby investoval víc než šedesát tisíc dolarů na svou obhajobu. Seděl v soudní síni, kde jedenáct židovských přeživších nacistickou okupaci Polska svědčilo, že ho viděli vraždit děti, starou ženu, mladou ženu, hrbáče a další...

Množství důkazů ukazuje, že Walus nebyl nacistickým válečným zločincem, a že během 2.světové války v Polsku ani nebyl.

...V atmosféře nenávisti a averze hraničící s hysterií vláda pronásledovala nevinného člověka. V roce 1974 Simon Wiesenthal, slavný „lovec nacistů“ z Vídně, označil Waluse za „Poláka z Chicaga, který plnil služby pro gestapo v ghettech Czestochowa a Kielce a množství Židů vydal gestapu“.

Chicagský týdeník Reader také informoval o případu v obširném článku nazvaném „Pronásledování Franka Waluse : vláda USA požadovala válečného zločince. Tak s pomocí Simona Wiesenthala, izraelské policie, místního tisku a soudce Juliuse Hoffmana jednoho našli“ (40). Článek uvádí :

...Je logickým předpokladem, že „zprávy“ obdržené od Wiesenthala (proti Walusovi) byly ve skutečnosti jen povídačky...Jinými slovy, Simon Wiesenthal neměl proti Walusovi žádné důkazy. Přesto ho obvinil.

Když (soudce) Hoffman projednával Walusův případ, v televizi se probíral holocaust. Během této doby, v dubnu 1978, Simon Wiesenthal přijel do Chicaga, kde poskytoval rozhovory, které mu měly přinést kredit v případě Walus. „Jako lovec nacistů pomohl najít Waluse“, zněl nadpis článku Boba Olmsteada v Sun Times. Wiesenthal pro Sun Times řekl, že „se v případě nikdy nezmýlil“. „Vím, že tisíce lidí čekají na mou chybu“, řekl.

Až po vyčerpávajícím právním boji byl člověk, který byl znevažovaný a fyzicky napadaný jako „řezník z Kielce“, konečně schopný dokázat, že válečné období prožil jako mírumilovný zemědělský dělník v Německu. Frank Walus zemřel v srpnu 1994 jako zlomený, zatrpklý a zklamaný člověk.

Wiesenthalova bezohlednost v případě Walus by měla stačit na jeho permanentní diskreditaci coby zodpovědného vyšetřovatele. Ale jeho teflonová reputace přežila i tento případ.

Omyly o Mengelem

Mnoho z Wiesenthalova mýtu se zakládá na jeho honbě za Josefem Mengelem, lékařem z Osvětimi, známého jako „anděl smrti“. Znova a znova Wiesenthal tvrdil, že je Mengelemu v patách. Wiesenthal uváděl, že jeho informátoři „viděli“ anebo „těsně minuli“ nepolapitelného lékaře v Peru, Chile, Brazílii, Španělsku, Řecku a na šesti místech v Paraguaji. (41)

Jeden z případů nastal v létě roku 1960. Wiesenthal uvedl, že se Mengele skrýval na malém řeckém ostrově, ze kterého unikl jen před několika hodinami. Wiesenthal se oháněl tímto tvrzením – spolu s přesnými detaily – i poté, co ho reportér, kterého najal, aby zjistil detaily,

informoval, že toto tvrzení je od začátku do konce falešné. (42)

Podle další Wiesenthalovy zprávy Mengele zosnoval v roce 1960 vraždu jedné bývalé vězeňkyně, kterou údajně v Osvětimi sterilizoval. Potom co uviděl jí a její charakteristické táborové tetování v argentinském hotelu, kde pobýval, Mengele údajně zosnoval její vraždu, protože se obával, že ho odhalí. Vyšlo najevo, že uvedená žena nebyla nikdy v koncentračním táboře, neměla žádné tetování, nikdy se s Mengelem nesešla a její smrt byla obyčejné neštěstí při turistickém výstupu v horách. (43)

Mengele pravidelně večerel v nejlepších restauracích v paraguajském hlavním městě Asunción, uvedl Wiesenthal v roce 1977, a údajně jezdí po městě se svými ozbrojenými strážci ve svém černém Mercedesu Benz. (44)

Wiesenthal v roce 1985 prohlásil, že si je „na 100 procent jistý“, že se Mengele skrýval přinejmenším do června 1984 v Paraguaji, a tvrdil, že Mengeleho rodina v Německu zná přesné místo. Jak se ukázalo, Wiesenthal se úplně mýlil. Jak se později definitivně potvrdilo, Mengele zemřel v roce 1979 v Brazílii, kde roky žil anonymně a v chudobě. (45)

Izraelský velvyslanec v Paraguaji v letech 1968 až 1972 Benjamin (Benno) Varon poznamenal v roce 1983 ohledně tažení na Mengeleho : „Wiesenthal periodicky vyhláší, že se ho chystá chytit až od té doby, kdy musí získat finance pro svoje aktivity, přičemž jméno Mengele je vždy dobré na postrčení“. Wiesenthal v případě Mengele „trapně selhal“, řekl diplomat při jiné příležitosti. (46) V Mengeleho případě, poznamenal bývalý šéf Mossadu Harel, „Wiesenthalova hloupost hraničila se zločinem.“ (47)

Ve skutečnosti byl fascikl o Mengelem ve Wiesenthalově vídeňském „dokumentačním centru“ takovou snůškou zbytečných informací, že slovy *London Times* jen „živil jeho sebepotvrzující mýty a dával nedostatečné uspokojení těm, kteří zřejmě potřebovali definitivní odpověď ohledně Mengeleho osudu.“ (48)

V pozoruhodném pohledu Geralda Posnera a Johna Ware, spoluautorů knihy Mengele : kompletní příběh, Wiesenthal strávil roky vytrvale kultivujíc mýtický „sebe-image neúnavného, vytrvalého slídiče, bojujícího proti všemocné a temné moci Mengeleho a rozlehlé nacistické síti“. Kvůli svému „zvyku hrát pro galerii“, zakončují Posner a Ware, Wiesenthal „nakonec zkompromitoval svojí věrohodnost.“ (49)

„Nekompetentnost a arogance“

Eli Rosenbaum, úředník Úřadu pro zvláštní vyšetřování, „loveckého“ úřadu vlády USA a vyšetřovatel pro Světový židovský kongres, si vzal na mušku Wiesenthalovu starostlivě pěstovanou pověst „lovce nacistů“ v detailní knize z roku 1993 s názvem *Odhalený*.“ (50) Rosenbaum například uvádí, že Wiesenthal „ve všech zprávách umísťoval Mengeleho do skoro každé země v Latinské Americe, kromě jedné, kde se nacházel – jmenovitě Brazílie.“ (51)

Wiesenthal, psal Rosenbaum, byl „pateticky neefektivní“ vyšetřovatel, který „v předcházejících letech zašel příliš daleko ve výmyslech a falešném vystavování se“. Většina z jeho slavné kariéry, řekl Rosenbaum, byla charakterizovaná „nekompetencí a arogancí.“ (52)

Bruno Kreisky jednou shrnul svůj postoj proti „lovcům nacistů“ těmito slovy : (53)

Inženýr Wiesenthal, anebo jaký je jeho titul, mě nenávidí, protože ví, že pohrdám jeho aktivitami. Wiesenthalova skupina je kvazi-politická mafie, která pracuje proti Rakousku hanebnými metodami. Wiesenthal je známý jako někdo, kdo se moc nestará o pravdu, který si nevybírá metody a který podvádí. Představuje se jako „lovec Eichmanna“, i když každý ví, že to byla práce tajné služby, a že Wiesenthal si za to jen připisuje zásluhy.

„Komericializování“ holocaustu

The Los Angeles Wiesenthal Center platí vídeňskému „lovcu nacistů“ 75 tisíc dolarů ročně za používání jeho jména, řekl ředitel Izraelského centra pro holocaust Yad Vashem v roce 1988.

Centrum i Wiesenthal „komercializují“ a „trivializují“ holocaust, dodal ředitel.

Wiesenthal „nahodil počet 11 milionů, kteří byli zavražděni během holocaustu – šest milionů Židů a pět milionů nežidů“, řekl úředník Yad Vashem. Když mu byla položena otázka, proč uvedl tento počet, Wiesenthal odpověděl: „Nežidé tomu nebudou věnovat pozornost, pokud nevzpomeneme také jejich oběti“. Wiesenthal „zvolil“ 5 milionů (nežidů), protože chtěl „diplomatické“ číslo, které by vypovídalo o velkém počtu nežidovských obětí, ale v žádném případě ne větším než počtu Židů... (54)

„To co Wiesenthal a The Los Angeles Center, které nese jeho jméno, dělají, je trivializování holocaustu“, komentoval The Jewish Press, týdeník který tvrdí, že je nejrozšířenější anglickou publikací židovské komunity v Americe.

V nedávných letech se Wiesenthal zabíral rostoucím vlivem revizionizmu na holocaust. Ve „Zprávě od Simona Wiesenthala“, publikované Centrem, které nese jeho jméno, řekl: „Dnes, když vidím nárůst antisemitismu tady v Evropě... popularitu Le Pena, Davida Dukeho, revizionistů holocaustu, jsem přesvědčený víc než kdykoliv předtím o potřebě našeho nového (Wiesenthalova centra) Beit Hashoah – Muzea tolerance v Los Angeles.“ (55)

Wiesenthala se často ptají, proč nepromine těm, kteří pronásledovali Židy před půl stoletím. Jeho základní odpověď je, že i když má právo odpustit za sebe, nemá právo odpustit za druhé. (56) Na základě této sofistikované logiky však také nemá právo obviňovat a pronásledovat někoho jménem jiných. Wiesenthal nikdy neomezil svůj „lov“ na ty, kteří ho osobně týrali.

„Hnaný nenávistí“

Je těžké říct, co žene tohoto pozoruhodného muže. Je to žádostivost slávy a ocenění? Anebo se snaží zakrýt ostudnou epizodu ze svojí minulosti?

Wiesenthal se jasně těší z ocenění, která dostává. „Je to člověk pozoruhodného ega, pyšný na dary a čestné tituly“, uvedly *The Los Angeles Times*. (57) Bruno Kreisky uvedl jednodušší vysvětlení. Řekl, že Wiesenthal je „hnaný nenávistí.“ (58)

Ve světle jeho dostatečně zdokumentovaného záznamu podvodů, lží a nekompetence, extravagantní chvála nahromaděná tomuto člověku je smutnou reflexí korupce a bezzásadového sebeobelhávání naší doby.

Poznámky

1. Uvedeno v : M. Weber, "'Nazi Hunter' Caught Lying," *The Spotlight* (Washington, DC), 26.říjen 1981, str. 9.
2. Výslech S.Wiesenthala z 27. a 28.května 1948 vedený Curtem Pongerem z vyšetřovacího a evidenčního oddělení úřadu komise pro válečné zločiny. Výslech č.2820. Soubor Národních archivů (Washington, DC), „záznamy výslechů Norimberského válečného tribunálu 1946-1949“, protokolová skupina 238, mikrofilm M-1019, kotouč 79, okna 460-469 a 470-476. Také citováno v : "New Documents Raise New Doubts About Simon Wiesenthal's War Years," *The Journal of Historical Review*, Winter 1988-89 (Vol. 8, No. 4), str. 489-503.
3. PCIRO (Mezinárodní komise pro pomoc utečencům, Rakousko) „program na pomoc“ rozšířený a podepsaný Wiesenthalem. Datováno 16.leden 1949. (Byla to doličná věc ve Walusově soudním jednání. Fotokopie v autorově vlastnictví.)
4. Simon Wiesenthal, *The Murderers Among Us: The Simon Wiesenthal Memoirs*. Vydal Joseph Wechsberg. (New York, McGraw Hill, 1967)
5. Výslech S. Wiesenthala, 27.květen 1948, str. 1-2.
6. *The Murderers Among Us*, str. 27.
7. *The Murderers Among Us*, str. 29-35. Tato verze není neslučitelná s jeho prohlášeními v letech 1948 a 1949; viz také : Simon Wiesenthal, *Justice Not Vengeance* (New York, Grove Weidenfeld, 1989), str. 7-9.
8. Výslech z 27.května 1948, str.2. V podepsaném protokolu 1945 Wiesenthal uvádí : „...18.října 1943 jsem utekl ze Lvovského pracovního tábora, kde jsem byl dřen dva roky jako vězeň a pracovník...a pak jsem se ukrýval až do 21.listopadu 1943, kdy jsem se přidal k židovským partizánům operujícím v této oblasti. Během bojů partyzánských skupin proti nacistům jsme shromažďovali a zakopávali do úkrytů značné množství záznamů...Když byli partyzáni Němci rozprášeni, utekl jsem 10.února 1944 zpět do Lvova a opět jsem se skrýval. 13.června 1944 byl prohledáván dům po domu a byl jsem objeven. Poté jsem byl okamžitě odeslán do známého tábora Lacki blízko města...“ Zdroj : Curriculum Vitae Ing. Szymona Wiesenthala. SHAEF, věc : Válečné zločiny, 6.červenec 1945. Protokoly USAEUR, oddělení válečných zločinů, Národní archivy (Suitland, Maryland), protokolová skupina 338, schránka 534, složka 000-50-59.
9. Wiesenthalovy údajné partyzánské aktivity jsou také popsány v Alan Levy, *The Wiesenthal File* (Grand Rapids, Mich., Eerdmans, 1994), str. 50-53.
10. Výslech z 28.května 1948, str. 1-2
11. Výslech z 28.května 1948, str.5
12. *The Murderers Among Us*, str. 35-37.
13. *The Murderers Among Us*, str. 37-38; výslech z 27.května 1948, str.2, a 28.května str.5; A. Levy, *The Wiesenthal File* (1994), str. 54.

14. *The Murderers Among Us*, str. 39-44; výslech z 27.května 1948, str. 2-3.

15. Interview se zahraničními novináři ve Vídni, 10.listopad 1975. Vydáno ve : War Wiesenthal ein Gestapo-Kollaborateur?," *Profil* (Vídeň), No. 47, 18.listopad 1975, str.16, 22-23; přetištěno v Robert H. Drechsler, *Simon Wiesenthal: Dokumentation* (Vídeň 1982), str. 215-218, 222-223; částečně citováno v A. Levy, *The Wiesenthal File* (1994), str. 349, a v S. Wiesenthal, *Justice Not Vengeance* (New York 1989), str. 7, 299. Kreisky nebyl jediný, kdo obvinil Wiesenthala z kolaborace s německým gestapem. Wim Van Leer, sloupkař anglicky píšícího deníku Jerusalem Post, prohlásil v květnu 1986, že vysoce postavený policejní úředník ve Vídni, citujíc důvěryhodné policejní záznamy, mu měl někdy na začátku 60.let říct, že tato i ostatní obvinění proti Wiesenthalovi jsou pravdivá. Zdroj : J. Bushinsky, "Nazi hunter sues over charges of links to Gestapo," *Chicago Sun-Times*, 31.leden 1987.

16. Simon Wiesenthal, *KZ Mauthausen* (Linec a Vídeň, Ibis-Verlag, 1946). Přetisk v : Robert H. Drechsler, *Simon Wiesenthal: Dokumentation* (Vídeň 1982), str. 64.

17. „Popravčí četa“, magazín *Life*, US edice, 11.červen 1945, str.50

18. M. Weber a K. Stimely, "The Sleight-of-Hand of Simon Wiesenthal," *The Journal of Historical Review*, Spring 1984 (Vol. 5, No. 1), str. 120-122; *D. National-Zeitung* (Mnichov), 21.květen 1993, str. 3.

19. S. Wiesenthal, *KZ Mauthausen* (1946). Viz také přetisk v : Robert H. Drechsler, *Simon Wiesenthal: Dokumentation* (Vídeň 1982), str. 42, 46. Toto „příznání“ je poněkud pozměněná verze norimberského dokumentu NO-1973; nová edice Wiesenthalovy knihy 1946 byla vydána pod názvem Denn sie Wussten, was sie tun: Zeichnungen und Aufzeichnungen aus dem KZ Mauthausen (Vídeň, F. Deuticke, 1995). Jsem vděčný Robertovi Faurissonovi, že mě na to upozornil. V červenci 1995 zveřejnil, že Wiesenthal odstranil z tohoto nového vydání obě Ziareisova „příznání na smrtelné posteli“, stejně jako svou kresbu tří Mauthausenských vězňů.

20. *Podle Encyclopaedia Judaica* ("Mauthausen," Vol. 11, str. 1138) byl maximální počet vězňů Mauthausenu a jeho satelitních táborů (včetně Hartheimu) za celou dobu jejich existence 206 000.

21. S. Wiesenthal, *KZ Mauthausen* (1946). Přetisk v : R. Drechsler, *Simon Wiesenthal: Dokumentation*, str. 47.

22. R. Faurisson, "The Gas Chambers: Truth or Lie?," *The Journal of Historical Review*, Winter 1981, str. 330, 361. Viz také : Hans Fritzsche, *The Sword in the Scales* (Londýn 1953), str. 185; Gerald Reitlinger, *The Final Solution* (Londýn Sphere, pb., 1971), str. 515; M. Weber, "The Nuremberg Trials and the Holocaust," *The Journal of Historical Review*, Summer 1992 (Vol. 12, No. 2), str. 182.

23. *USA Today*, 21.duben 1983, str. 9A.

24. *The Murderers Among Us*, str. 44.

25. Evelyn Le Chene, *Mauthausen: The History of a Death Camp* (Londýn 1971), str. 166-168 a 190-191.

26. "Mauthausen", *Encyclopaedia Judaica* (New York a Jerusalem 1971), vol. 11, str. 1138.
27. C. Moritz, ed., *Current Biography 1975* (New York, H.W. Wilson, 1975), str. 442; Wiesenthalův výslech z 27.května 1948, str. 3.
28. Mark Weber, "Jewish Soap," *The Journal of Historical Review*, Summer 1991 (Vol. 11, No. 2), str. 217-227; viz také Robert Faurisson, "La savon juif," *Annales d'Histoire Revisionniste* (Paříž), No. 1, Printemps 1987, str. 153-159.
29. *Der Neue Weg* (Vídeň), No. 17/18, 1946, str. 4-5. Článek nazvaný "RIF" od "Ing. Wiesenth." (Simon Wiesenthal).
30. *Der Neue Weg* (Vídeň), Nr. 19/20, 1946, str. 14-15. Článek nazvaný "Seifenfabrik Belsetz" ("Belzec Soap Factory"), od "Ing. S.Wiesenth."
31. S. Wiesenthal, *Sails of Hope* (Macmillan, 1973).
32. Wiesenthalovy dopisy v *Books and Bookmen* (Londýn), duben 1975, str. 5 a v *Stars and Stripes* (evropská edice), 24.leden 1993, str. 14. Kopie dopisů ze *Stars and Stripes* v *The Journal of Historical Review*, květen-červen 1993, str. 10; Wiesenthal v roce 1986 lhal o své výpovědi v roce 1975. V dopise prof. Johnovi Georgovi z Centrální státní univerzity v oklahomském Edmondu (kopie v autorově vlastnictví) datovaném 12.květen 1986 Wiesenthal napsal : „Nikdy jsem neřekl, že na německém území nebyly žádné vyhlazovací tábory. Ta citace je vymyšlená, nikdy bych takovou věc neřekl.“
33. Například v dopise (datovaném 13.zářím 1993) publikovaném 29.zářím 1993 v *The New York Times* se Wiesenthal chlubí : „Úspěšně jsem dostal před soud množství nacistů, kteří v nacistické éře spáchali příšerné zločiny, včetně Adolfa Eichmanna, Franze Stangla, Gustava Wagnera ,...“
34. S. Birnbaum, "Wiesenthal's Claim on Eichmann Disputed by Former Mossad Head," *Jewish Telegraphic Agency Daily News Bulletin* (New York), 4.duben 1989. (Datum odeslání 3.duben).
35. J. Schachter, "Wiesenthal had no role in Eichmann capture," *The Jerusalem Post*, 18.květen 1991. Přetisk v *Christian News*, 27.květen 1991, str. 19. Viz také : Ruth Sinai, "Wiesenthal's role in Eichmann's capture disputed," Associated Press, *The Orange County Register*, 25.únor 1990, str. A 26; L. Lagnado, "How Simon Wiesenthal Helped a Secret Nazi," *Forward* (New York), 24.zářím 1993, str. 1, 3.
36. J. Schachter, *The Jerusalem Post*, 18.květen 1991. Přetisk v *Christian News*, 27.květen 1991, str. 19.
37. Arnold Forster, *Square One* (New York 1988), str. 187-189. (Forster byl generální rada Anti-Defamation League, přední sionistické organizace.)
38. J. Goldberg, "Top Spy Says Wiesenthal Lied About His Exploits," *Forward* (New York), 12.listopad 1993, str. 1, 4; R. Sinai, "Wiesenthal's role...," *The Orange County Register*, 25.únor 1990.

39. Michael Arndt, "The Wrong Man," *The Chicago Tribune Magazine*, 2.prosinec 1984, str. 15-35, zvláště str. 23; Charles Ashman and Robert J. Wagman, *The Nazi Hunters* (New York, Pharos Books, 1988), str. 193-195.
40. "The Nazi Who Never Was," *The Washington Post*, 10.květen 1981, str. B5, B8.
41. "The Persecution of Frank Walus," *Reader* (Chicago), 23 leden 1981, str. 19, 30. Poté co byl Wiesenthal usvědčen z podobně nespravedlivého obvinění v obdobném případě v Kanadě, noviny Toronto Sun to ve svém úvodníku komentovaly : „Vypadá to, že materiál opatřený profesionálním lovcem nacistů je falešný, ale přesto stále dokola omílán [v médiích].“ (Uvedeno M. Weberem v *The Journal of Historical Review*, Spring 1984, str. 120-122.)
42. Gerald L. Posner a John Ware, *Mengele: The Complete Story* (New York, Dell, 1987), str. 220-221; Gerald Astor, *The 'Last' Nazi: The Life and Times of Dr. Joseph Mengele* (Toronto, Paperjacks, 1986), str. 202.
43. G. Posner and J. Ware, *Mengele: The Complete Story*, str. 220.
44. G. Posner and J. Ware, *Mengele*, str. 179-180; G. Astor, *The 'Last' Nazi*, str. 178-180.
45. *Time magazine*, 26.zář 1977, str. 36-38. Citováno v : G. Posner and J. Ware, *Mengele*, str. 219.
46. "Hunting the 'Angel of Death'," *Newsweek*, 20.květen 1985, str. 36-38. Viz také : M. Weber, "Lessons of the Mengele Affair," *Journal of Historical Review*, Fall 1985 (Vol. 6, No. 3), str. 382. Ohledně překrucování skutečnosti v případě Mermelstein-IHR viz : M. Weber, "Declaration," *Journal of Historical Review*, Spring 1982 (Vol. 3, No. 1), str. 42-43; M. Weber, "Albert Speer and the 'Holocaust,'" *Journal of Historical Review*, Winter 1984 (Vol. 5, Nos. 2-4), str. 439.
47. *Midstream*, prosinec 1983, str. 24. Uvedeno v : G. Posner a J. Ware, *Mengele*, str. 219; *Los Angeles Times*, 15.listopad 1985, str. 2.
48. J. Schachter, "Wiesenthal had no role in Eichmann capture," *The Jerusalem Post*, 18.květen 1991. Přetisk v *Christian News*, 27.květen 1991, str. 19.
49. Tom Bower v *The Times* (Londýn), 14.červen 1985, str. 14. Uvedeno v : G. Posner and J. Ware, *Mengele*, str. 222-223.
50. G. Posner a J. Ware, *Mengele*, str. 222-223.
51. *Betrayal* od Eli M. Rosenbauma s Williamam Hofferem. Publikoval v roce 1993 St. Martin's Press (New York). Recenzoval Jacob Heilbrunn v *The New York Times Book Review*, 10.říjen 1993, str. 9.
52. Uvedeno v L. Lagnado, "How Simon Wiesenthal...," *Forward* (New York), 24.zář 1993, str. 3.
53. *The New York Times Book Review*, 10.říjen 1993, str. 9; *Forward* (New York), 24.zář

1993, str. 3.

54. "Was hat Wiesenthal zu verbergen?," *D. National-Zeitung* (Mnichov), 11.listopad 1988, str. 4.

55. David Sinai, "News We Doubt You've Seen," *The Jewish Press* (Brooklyn, NY), 23.prosinec 1988. Základ pro zprávu v izraelských novinách Ha'aretz, 16.prosinec 1988.

56. „Zpráva od Simona Wiesenthala“, odpověď : The Wiesenthal Center World Report, Winter 1992, str. 11.

57. Charles Ashman a Robert J. Wagman, *The Nazi Hunters* (New York, Pharos Books, 1988), str. 286; A. Popkin, "Nazi-Hunter Simon Wiesenthal: 'Information is Our Best Defense'," *Washington Jewish Week*, 29.říjen 1987, str. 2.

58. Uvedeno v : M. Weber, *The Spotlight*, 26.říjen 1981, str. 9.

59. Uvedeno v : *D. National-Zeitung* (Mnichov), 8.červenec 1988, str. 7, a v R. Drechsler, *Simon Wiesenthal: Dokumentation* (Vídeň 1982), str. 199.

Upozornění : U některých poznámek došlo ke špatnému číslování. Tento problém vzniknul již v originále a překladatel ani NSEC za něj nenesou zodpovědnost.

"Veškeré materiály od *The Journal of Historical Review* a Institute for Historical Review byly znovu vytištěny se souhlasem *The Journal of Historical Review*, P.O. Box 2739, Newport Beach, CA 92659, United States of America. Domácí předplatné: \$40 ročně, zahraniční: \$50 ročně."